

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

การที่ประเทศไทยได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งถือว่าเป็นการปกครองที่ให้อำนาจธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชนโดยเห็นว่าการที่ประชาชนผู้ซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยใช้อำนาจนั้นผ่านทางผู้แทนที่ตนมอบอำนาจให้เข้าไปดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ เพื่อที่จะปกครองประเทศและบริหารประเทศ เมื่อในทุกการกระทำของรัฐหรือการใช้อำนาจของรัฐจะต้องกระทำเพื่อประชาชนที่เป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยรัฐนั้นต้องใช้อำนาจทางปกครองของประเทศให้เป็นไปตามกฎหมายและตรงตามเจตนารมณ์ซึ่งความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยยังตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อสองประการที่ว่า¹ คือ ประการแรก ประชาธิปไตยเป็นทฤษฎีที่เชื่อในความสามารถและสติปัญญาของมนุษย์ที่จะใช้เหตุผลตัดสินใจเลือกผู้นำและเปลี่ยนตัวผู้นำได้ถูกต้องในส่วนประการที่สองนั้นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานความไม่ไว้วางใจของมนุษย์เช่นกัน หมายความว่า ไม่ไว้ใจผู้มีอำนาจเมื่อมีอำนาจแล้วจะไม่ใช้ไปในทางที่ผิด (Abuse of power) ไปลิดรอนสิทธิเสรีภาพของคนอื่นในภายหลังการให้อำนาจจึงต้องมีข้อแม้เงื่อนไขมีความพร้อมเสมอที่เจ้าของอำนาจจะถอนคืนอำนาจได้

นอกจากนี้ ยังมีความเชื่อที่ว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ดีที่สุดควรเป็นการปกครองของประชาชนโดยตรงนั้นอาจเป็นเรื่องที่ล้าสมัยเพราะในทางปฏิบัติจริงนั้นไม่สามารถที่จะกระทำได้ในโลกปัจจุบัน เนื่องจากเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วของประชากรและการขยายอาณาเขตที่กว้างใหญ่ไพศาลของแต่ละรัฐจึงเกิดรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทน (Indirect democracy or representative government) โดยประชาชนเลือกผู้แทนขึ้นทำหน้าที่

¹ อธิป จิตตฤกษ์. (2557). *แปล ประชาธิปไตย : ความรู้ฉบับพกพา* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: Open Word. หน้า 188.

แทนตนแล้วผู้แทนเหล่านั้น มีหน้าที่ร่วมกันกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติตามนโยบายการที่ประชาชนทำหน้าที่ปกครองด้วยตนเองโดยตรงหรือการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนนั้นซึ่งเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทุกกระบวนการทุกระดับและทุกมิติ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ประชาชนต้องมีคุณสมบัติที่เอื้อหรือสนับสนุนต่อหลักการประชาธิปไตย เช่น มีความสนใจกระตือรือร้นที่จะเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองหรือติดตาม ควบคุม และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างจริงจังเป็นต้นหรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า "เป็นเรื่องของทุกคน"

การเมืองการปกครองของประเทศไทยเกี่ยวกับอำนาจตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งรวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งในนั้นประสบกับปัญหาการทุจริตของนักการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในทุกภาคส่วนประกอบกับโครงสร้างทางการเมืองที่ฝ่ายบริหารมีอำนาจเหนือกว่าฝ่ายนิติบัญญัติจึงทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติไม่สามารถที่จะควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ คือ กลไกควบคุมโดยสมาชิกรัฐสภาด้วยตนเองโดยกระบวนการทางรัฐธรรมนูญไม่สามารถปฏิบัติได้จริงจนนำมาสู่แนวคิดในการปรับปรุงกระบวนการใดที่การตรวจสอบการควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร โดยมีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคนที่เป็นคนดีมีจริยธรรมเข้ามาสู่กระบวนการเมืองและสามารถกีดกันคนที่ไม่ดีไม่มีจริยธรรมให้ออกไปจากระบบการเมืองหรือให้อยู่วงนอกของระบบการเมือง เช่นนี้ จึงทำให้การออกแบบรัฐธรรมนูญที่ดีจึงต้องมีระบบผลักดันให้คนเหล่านั้นออกจากระบบได้

ทั้งนี้ “รัฐ” เป็นนิติบุคคล² รัฐจึงไม่สามารถกระทำการใด ๆ ด้วยตนเองได้ การกระทำของรัฐหรือการใช้อำนาจของรัฐจึงต้องกระทำโดยผ่านบุคคลธรรมดาที่ดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจในทางมหาชน โดยผ่านบุคคลธรรมดา ด้วยเหตุนี้เองในบางครั้งบุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่แทนรัฐอาจใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบหรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือมีเจตนาที่จะทุจริตต่อหน้าที่หรือมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายหรือความต้องการของประชาชนหรือพยายามบิดเบือนการใช้อำนาจรัฐเพื่อตนเองหรือกลุ่มของตนเอง

การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งรวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นมีวิธีการคือ หลักอิมพีชเมนต์ (Impeachment) มีมาตั้งแต่ในสมัยกรีซโบราณ เรียกว่า (Eisangelig) โดยเป็นการที่สำคัญที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการควบคุมการกระทำและควบคุมตำแหน่งของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญในทางการเมืองไม่ให้ใช้

² โภคิน พลกุล และ ชาญชัย แสงศักดิ์. (2557). *หลักกฎหมายเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: นิติธรรม. หน้า 49.

อำนาจเกินขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้จนเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างร้ายแรงการถอดถอนออกจากตำแหน่งมีต้นกำเนิดในระบบรัฐธรรมนูญอังกฤษในยุคกลาง (Middle age) ซึ่งเป็นการปกครองในระบบรัฐสภาและถูกนำไปพัฒนาและนำไปใช้ในหลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่ปกครองในระบบประธานาธิบดี (Presidential system) อย่างประเทศสหรัฐอเมริกาโดยกฎหมายได้กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (The house of representative) มีอำนาจที่จะฟ้องการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งและกระบวนการสอบสวนและตัดสินเป็นอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา (Senate)³

รัฐธรรมนูญไทยหลายฉบับได้พยายามวางกลไกในการควบคุมการใช้อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายบริหาร โดยกำหนดให้ฝ่ายนิติบัญญัติมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารไม่ว่าจะเป็นการตั้งกระทู้ถามการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจการตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนการกระทำของฝ่ายบริหารและการให้สมาชิกสภาสมาชิกรัฐสภาควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจกันเองแต่กระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐดังกล่าวไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จึงจัดทำขึ้น

โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่ง คือ⁴ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐจึงได้วางกลไกในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเสียใหม่เพื่อให้การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมีประสิทธิภาพและครบถ้วนยิ่งขึ้นนั่น คือ การกำหนดเรื่องการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ยังคงกำหนดเรื่องการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งไว้แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการไปจากเดิม คือ ลดจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนและเพิ่มเติมข้อกล่าวหาให้เข้าไปสู่การถอดถอนได้แก่การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงนอกจากนั้นยังคงหลักการไว้ตามเดิมโดยมีกระบวนการถอดถอนที่สำคัญ คือ ผู้ดำรงตำแหน่งที่อาจถูกร้องขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานสภาฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

³ มณีรัตน์ เฟิงไชโย. (2559). *การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง*.

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. หน้า 2.

⁴ วัชรภรณ์ จุ้ยคำเพ็ญ. (2558). *เรื่อง ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง[เอกสารอัดสำเนา]*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2558/hi2558-108.pdf> [2558,10 มีนาคม].

และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2554 ได้กำหนดเหตุให้การร้องขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีพฤติกรรมร้ายชัดปดิส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ต่อว่าการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการว่ากระทำผิดต่อกฎหมายต่อตำแหน่งในทางการยุติธรรม เพราะว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมร้ายแรงและผู้ที่สามารถร้องขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งดังกล่าว

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 20,000 คนเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาถอดถอนออกจากตำแหน่งสำหรับขั้นตอนการถอดถอนออกจากตำแหน่งนั้นเมื่อประธานวุฒิสภาได้รับการร้องขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งแล้วก็จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนเมื่อไต่สวนเสร็จคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะส่งเรื่องกลับไปยังวุฒิสภากรณีหากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้จนกว่าวุฒิสภาจะมีมติและประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะส่งรายงานดังกล่าวให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วยแต่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาข้อนั้นเป็นอันตกไปในกรณีที่ต้องมีการถอดถอนเมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้วจะจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณารณคดีดังกล่าวโดยเร็ว⁵

หากวุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาซึ่งกระทำโดยวิธีคะแนนรับและให้ถือว่ามติของวุฒิสภาเป็นที่สุดผู้ถูกถอดถอนจะต้องพ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากราชการนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนและผู้นั้นจะถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งใด ๆ ในทางการเมืองหรือในการรับราชการเป็นเวลา 5 ปีและจะมีการร้องขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยจะยื่นเหตุเสนอซ้ำอีกไม่ได้ อย่างไรก็ตาม การถอดถอนออกจากตำแหน่งของวุฒิสภาที่ผ่านมาพบว่าไม่สามารถถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้เลย เนื่องจากฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันและที่ไม่ว่าสมาชิกวุฒิสภาจะไม่ได้มาจากการเลือกตั้งทั้งหมดส่วนหนึ่งก็มาจากการจัดหาและก็รู้จักการเชื่อมโยงกันจึงถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเฉพาะในตำแหน่งระดับสูงได้ยาก

⁵ วัชรภรณ์ ขุ่ยสำเพ็ญ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 4. หน้า 3.

ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้จัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 6 เมษายน 2560 ความในมาตรา 234 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้กล่าว คือ⁶ มีอำนาจในการไต่สวนความเห็นของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการทุจริตต่อหน้าที่ที่คิดแต่ตัวและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ร่ำรวยผิดปกติหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนและคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะจึงต้องตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่าประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้อำนาจคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาไต่สวนชี้มูลความผิดของผู้ดำรงตำแหน่งรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในคดีทุจริตความผิดเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองความร่ำรวยผิดปกติของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถ้าในมูดคดีนั้นมีความผิดทางอาญาให้ส่งสำนวนต่ออัยการสูงสุดเพื่อส่งฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช 2561 โดยสำหรับบทลงโทษนั้นให้มีการตัดสิทธิการเลือกตั้งของผู้ที่นั้นตลอดชีวิตตามมาตรา 235วรรคสี่⁷แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในปัจจุบัน การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในกระบวนการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พุทธศักราช 2561 ก่อให้เกิดประเด็นในกระบวนการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งหลายประการอัน ได้แก่

- 1) ปัญหาประชาชนและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขาดการมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทาง
- 2) ปัญหากระบวนการถอดถอนควรให้อำนาจวุฒิสภาเป็นองค์กรถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- 3) ปัญหากระบวนการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขาดการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย
- 4) ปัญหาการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยการตัดสิทธิผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตลอดชีพ

⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 234

⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 235

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นการศึกษาบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 และกฎหมายของต่างประเทศเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 รวมถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช 2561 อันเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นอกจากนี้ยังเสนอแนวทางในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเกี่ยวกับการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบของการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและแนวความคิดการควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
2. เพื่อศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พุทธศักราช 2561 และบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญของต่างประเทศในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อถอดถอนบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภารวมทั้งปัญหาการเพิกถอนสิทธิทางการเมือง
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติหมวดแห่งการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ในรัฐธรรมนูญก็ตามแต่ก็ยังคงขาดความไม่สมบูรณ์ไม่เหมาะสมซึ่งสมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบันไม่ได้บัญญัติหมวดแห่งการถอดถอนไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งอาจส่งผลทำให้การตรวจสอบการใช้อำนาจของนักการเมืองนั้นขาดความไม่สมบูรณ์ บกพร่องได้ เช่นนี้ จึงควรที่จะบัญญัติหมวด

แห่งการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อให้การตรวจสอบการใช้อำนาจของนักการเมืองง่ายต่อการตรวจสอบให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช 2561 รวมถึงบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 และกฎหมายของต่างประเทศเพื่อนำไปเปรียบเทียบกฎหมายรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 อันเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นอกจากนี้ ยังเสนอแนวทางในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเกี่ยวกับการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 วิธีดำเนินการ

การดำเนินการศึกษานี้กระทำโดยการศึกษาเอกสารโดยการศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น กฎหมายตำราวิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ พระราชบัญญัติกฎหมายทั้งไทยและต่างประเทศ ทั้งนี้ อาจเป็นเอกสารภาษาไทยและต่างประเทศรวมถึงการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่จะได้รวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบเพื่อศึกษาและประมวลเป็นข้อเสนอแนะต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบของการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและแนวความคิดการควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
2. เพื่อศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พุทธศักราช 2561 และบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญของต่างประเทศในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อถอดถอน บทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภารวมทั้งปัญหาการเพิกถอนสิทธิทางการเมือง

4. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ